EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 31.5.2013
COM(2013) 325 final

2013/0168 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o podpisu konvencije Minamata o živem srebru v imenu Evropske unije

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Živo srebro in večina njegovih spojin so zelo strupeni za ljudi, ekosisteme in prostoživeče živali. Ta kemijski element je bil v okviru programa Združenih narodov za okolje (UNEP) od leta 2003[1] priznan kot snov, ki povzroča globalno zaskrbljenost, in je na ravni EU predmet obsežnega niza nadzornih ukrepov v okviru strategije Skupnosti za živo srebro (v nadaljnjem besedilu: strategija), sprejete v letu 2005[2].

Na podlagi pristopa politike, ki je opredeljen v strategiji, je EU od leta 2005 zahtevala pogajanja o svetovnem pravno zavezujočem instrumentu o živem srebru v okviru UNEP. Živo srebro je obstojno in njegove emisije v zrak se prenašajo po zraku na dolge razdalje, odlagajo po vsem svetu ter kopičijo v prehranjevalni verigi, zlasti v ribah. Zato ukrepi, omejeni na geografsko območje EU same, ne zadostujejo za boj proti globalnemu problemu z živim srebrom.

Dogovorjeno skupno stališče EU (sklepi Sveta iz decembra 2008) je pozvalo k celovitem instrumentu za živo srebro, ki zajema ukrepe za zmanjšanje dobave živega srebra; zmanjšanje povpraševanja po živem srebru za proizvode in postopke; zmanjšanje mednarodne trgovine z živim srebrom; zmanjšanje emisij živega srebra v ozračje; doseganje okolju neškodljivega ravnanja z odpadki, ki vsebujejo živo srebro; iskanje rešitev za okolju neškodljivo skladiščenje živega srebra; obravnavanje sanacije obstoječih onesnaženih območij ter izboljšanje znanja. Svet je v svojih sklepih iz junija 2012 poudaril pomembnost nadaljnjega dejavnega sodelovanja pri pogajanjih o vseh elementih prihodnje globalne konvencije o živem srebru.

S sklepom upravnega sveta GC 25/5 februarja 2009 je UNEP vzpostavil medvladni pogajalski odbor (INC − Intergovernmental Negotiating Committee) in mu dal podobno široka pooblastila za celoviti globalni pravno zavezujoči instrument o živem srebru.

Na podlagi teh pooblastil je potekalo pet medvladnih pogajalskih odborov: INC-1 junija 2010 v Stockholmu, INC-2 januarja 2011 v mestu Chiba na Japonskem, INC-3 novembra 2011 v Nairobiju v Keniji, INC-4 od 27. junija do 2. julija 2012 v Punti del Este v Urugvaju in nazadnje INC-5 od 13. do 18. januarja 2013 v Ženevi.

Dne 14. decembra 2010 je Svet pooblastil Komisijo, da v imenu EU sodeluje pri zadevah, ki spadajo v pristojnost Unije in v zvezi s katerimi je Unija sprejela pravila, pri pogajanjih za sprejetje pravno zavezujočega instrumenta o živem srebru, pri posvetovanjih s posebnim odborom predstavnikov držav članic, in v skladu s pogajalskimi smernicami, določenimi v Dodatku k temu pooblastilu.

Kot načrtovano je INC-5 prišel do zaključka z dogovorom o besedilu celovitega globalnega pravno zavezujočega instrumenta za reševanje problemov z živim srebrom, in sicer s konvencijo Minamata o živem srebru, ter s tem izpolnil svoja pooblastila, dodeljena s sklepom 25/5 GC UNEP, da zaključi postopek pogajanj pred 27. redno sejo upravnega sveta UNEP (Nairobi, 18.−22. februarja 2013).

Evropska unija je ključna gonilna sila za izvajanje tega pogajalskega postopka in je prevzela dejavno vlogo pri rezultatu v okviru pogajalskih smernic, naslovljenih na Komisijo.

---

[1] Sklep upravnega sveta UNEP 23/9

[2] COM(2005)20 final, 28.1.2005; spremenjen s COM (2010)723 final, 7.12.2010.

27. seja upravnega sveta UNEP je pozdravila zaključek pogajalskega postopka in zahtevala, da izvršni direktor skliče konferenco pooblaščencev, da bi se sprejela konvencija in začelo podpisovanje.

Nova konvencija o živem srebru bo na voljo v podpis na diplomatski konferenci, ki bo od 7. do 11. oktobra 2013 potekala v mestu Kumamoto (Japonska). Imenovala se bo „konvencija Minamata o živem srebru“ po kraju blizu mesta Kumamoto, kjer je bilo leta 1950 najhujše onesnaženje z živim srebrom.

Vsebina konvencije o živem srebru je v skladu s splošnim stališčem EU, o katerem se je leta 2008 dogovoril Svet in ki je bilo potrjeno leta 2012.

Glede na zgoraj navedeno je primerno, da predstavnik Evropske unije podpiše konvencijo Minamata o živem srebru, s pridržkom njene poznejše sklenitve.

2013/0168 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o podpisu konvencije Minamata o živem srebru v imenu Evropske unije

SVET EVROPSKE UNIJE JE −

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 192(1) v povezavi s členom 218(5) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Živo srebro in njegove spojine so zelo strupeni za zdravje ljudi, živali in rastlin ter so v EU urejeni v okviru uredbe za varovanje zdravja ljudi in okolja.

(2) Upravni svet programa Združenih narodov za okolje (UNEP) je leta 2009 od izvršnega direktorja zahteval, da skliče medvladni pogajalski odbor s pooblastilom, da pripravi globalni pravno zavezujoči instrument o živem srebru, in s ciljem, da svoje delo opravi pred sedemindvajseto redno sejo upravnega sveta leta 2013.

(3) Decembra 2010 je Svet pooblastil Komisijo, da glede zadev, ki so v pristojnosti Unije in glede katerih je Unija sprejela pravila, v imenu Unije sodeluje pri pogajanjih o pravno zavezujočem instrumentu o živem srebru v skladu s pogajalskimi smernicami, določenimi v Dodatku k temu pooblastilu.

(4) Pogajalski postopek je bil uspešno zaključen, kot je bilo prvotno načrtovano, na petem zasedanju medvladnega pogajalskega odbora, ki je potekalo od 13. do 18. januarja 2013 v Ženevi.

(5) Unija je ključna gonilna sila za izvajanje tega pogajalskega postopka in je prevzela dejavno vlogo pri rezultatu, ki je v okviru pogajalskih smernic, naslovljenih na Komisijo.

(6) Svet je na svojem 3233. zasedanju 21. marca 2013 pozdravil rezultat pogajalskega postopka.

(7) Globalni pravno zavezujoči instrument o živem srebru bo kot konvencija Minamata o živem srebru na voljo v podpis na diplomatski konferenci, ki bo potekala od 7. do 11. oktobra 2013 v Kumamoto (na Japonskem).

(8) Zato je treba podpisati konvencijo v imenu Unije, s pridržkom njene poznejše sklenitve−

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Podpis konvencije Minamata o živem srebru v imenu Unije se s tem odobri s pridržkom njene poznejše sklenitve.

Besedilo konvencije za podpis je priloženo temu sklepu.

Člen 2

Generalni sekretariat Sveta vzpostavi instrument popolnih pooblastil za podpis konvencije s strani osebe, ki jo navaja pogajalec konvencije, s pridržkom njene poznejše sklenitve.

Člen 3

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik

PRILOGA

(besedilo konvencije Minamata o živem srebru)